

ADI: SOYADI:	2022-2023 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ATATÜRK ORTAOKULU 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER 1.DÖNEM 1.ZEP SINAVI	SINIFI NO: PUAN:
-----------------	--	---------------------

1. İletişim araçlarını kullanırken sahip olunan hak ve özgürlükler anayasa tarafından güvence altına alınmıştır.

- Madde 20: Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir.
- Madde 22: Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.
- Madde 26: Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir.

Anayasanın bu maddelerine göre aşağıdakilerden hangisi hak ihlalidir?

- A) Hatice'nin okuldaki aksaklıkları idareye bildirmesi
- B) Asya'nın aile kararları alınırken söz hakkı tanınması
- C) Zeynep'in şehir dışındaki ailesi ile telefonla görüşmesi
- D) Yasemin'in sosyal medya hesabından alınan fotoğrafının izinsiz paylaşılması

2. Şener, bir aydır hazırlandığı sunum için kürsüye çıkmış, kendini dinleyicilere tanıttıktan sonra konuşmasına başlamıştır. Konuşmasını, sunduğu örnekler ve dinleyicilerden gelen sorulara verdiği cevaplarla bitirmiş ve kürsüden ayrılmıştır. Fakat dinleyiciler, Şener'in konuşmasını metin okuyor gibi yaptığını bu yüzden bir süre sonra konuya karşı ilgilerini kaybettiklerini ifade etmiştir.

Buna göre Şener'in konuşmasında yaptığı hata aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aynı ses tonu ve sıkıcı konuşma
- B) Açık ve net olmama
- C) Hazırlıksız konuşma
- D) Eksik bilgi ve mesaj

3. Moğollara karşı Anadolu Selçuklu Devleti'nin yenilmesi ile sonuçlanan 1243 Köseadağ Savaşı, Türk İslam tarihinde önemli bir dönüm noktasıdır. Köseadağ Savaşı'nın siyasi, ekonomik ve sosyokültürel açıdan sonuçları olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Köseadağ Savaşı'nın siyasi sonuçları arasında yer almaktadır?

- A) Anadolu'nun yağmalanarak tahrip edilmesi
- B) Ticari faaliyetlerin azalması
- C) Anadolu Selçuklu Devleti'nin ağır vergiler ödemek durumunda kalması
- D) Türk beyliklerinin ortaya çıkması

4. Osmanlı Devleti'nde Moğol baskısıyla Anadolu'ya gelen konargöçer Türkmenler ile buradaki kavgalı aşiretler veya isyana meyilli aileler Rumeli'ye nakledilerek Anadolu'da huzur ortamı sağlanmaya çalışılmıştır. Anadolu'dan Rumeli'ye giden Türkmenler buralara dillerini ve kültürlerini de götürmüştür. Bu göçler sonucunda yeni yerleşim birimleri kurulmuş, boş kalan topraklar şenlendirilmiş ve işlenmeye başlanmıştır.

Bu uygulama ile Osmanlı Devleti'nin aşağıdakilerden hangisini hedeflediği söylenemez?

- A) Fethedilen yerlerde Türk kültürünü yaygınlaştırmayı
- B) Ordunun ihtiyacı olan askerî birlikleri oluşturmayı
- C) Ülke içerisindeki sosyal düzeni sağlamayı
- D) Göçebe Türkmen gruplarını yerleştirmeyi

5.

Verilen haritaya göre XIV. yy. başlarında Anadolu'nun siyasi durumu hakkında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Beyliği'nin Bizans sınırında kurulduğuna
- B) Candaroğullarının deniz ticaretinde geliştiğine
- C) Karadeniz kıyısında Rum İmparatorluğu'nun olduğuna
- D) Anadolu'da siyasal birliğin olmadığına

6. Osmanlı Beyliği'nin kurucusu olan Osman Gazi bir boy beyidir. Özellikle XIII. yüzyıl başlarındaki Moğol istilasından kaçan çok sayıda Oğuz boyu, Anadolu'nun farklı bölgelerine dağılmışlardır. Ertuğrul Gazi'ye bağlı olan boylar da Anadolu Selçukluları tarafından Bizans'a sınır olan Söğüt ve Domaniç bölgesine gönderilmiştir.

Bu bilgiden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Beyliği, Kuzeybatı Anadolu'da kurulmuştur.
- B) Oğuzlar, Anadolu'nun Türkleşmesinde etkili olmuştur.
- C) Anadolu'da büyük göç hareketleri yaşanmıştır.
- D) Moğollar, Anadolu'nun uç bölgelerinde kalıcı egemenlik kurmuştur.

7. Ankara Savaşı'ndan bir süre sonra Timur, Anadolu'dan çekildi ve Yıldırım Bayezid'in 4 oğlu arasında taht kavgaları başladı.

Bu bilgiye göre Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu durumla ilgili,

- I. Osmanlı devlet yönetiminde sorunlar ortaya çıktığına,
- II. Fetret Devrinin başladığına,
- III. Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki siyasi varlığının bittiğine,

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) I ve II D) I ve III

8. Osman Gazi'nin Koyunhisar Savaşı'ndan sonra izleyeceği politikalara yönelik düşünceleri şu şekildeydi:

- Gaza ve cihat anlayışı doğrultusunda batı eksenli bir yol izlemek
- Anadolu beylikleri arasındaki üstünlük mücadelesinden uzak durmak
- Gayrimüslim halka hoşgörü ve adaletli davranarak onları himayesi altına alıp vergiye bağlamak

Buna göre Osman Gazi'nin aşağıdaki politikalardan hangisini uygulaması beklenemez?

- A) Fetih politikasını Memlûk Devleti'ne yönelik belirlemesi
- B) Anadolu beyliklerinin kendi aralarındaki mücadelelere karışmaması
- C) Bizans üzerine seferler düzenlemesi
- D) Fetih politikasını belirlerken dinî duyguları ön planda tutması

9. Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecinin konu edildiği derste Öğretmen, öğrencilerine aşağıdaki bilgileri verir:

- Çimpe Kalesi onun zamanında alınmıştır.
- "Gaziler Sultanı" unvanını kullanmıştır.
- Devletin ilk medresesini İznik'te yaptırmıştır.

Öğretmen'in, hakkında bilgi verdiği Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhan Bey
- B) I. Murat
- C) Yıldırım Bayezit
- D) Çelebi Mehmet

10.

- Yeniçerilere ait silahları cepheye kadar taşır, savaş öncesinde yeniçerilere teslim ederlerdi.
- Silahların tamir ve muhafazasından da sorumlu idiler.

Özellikleri verilen Osmanlı askerî sınıfı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cebeci Ocağı
- B) Lağımcı Ocağı
- C) Top Arabacıları Ocağı
- D) Topçu Ocağı

11. Osmanlı Devleti'nde uygulanan Millet Sistemi, toplumun ırk ve diline göre değil, din ve mezhep aidiyeti esasına dayanır.

Bu bilgiye dayanılarak Osmanlı Devleti'nde görülen;

- I. İspanya'dan getirilen Yahudilerin bir kısmının İstanbul'a yerleştirilmesi,
- II. Ermenilerin; Gregoryen, Katolik ve Protestan olarak üç millet hâlinde teşkilatlanması,
- III. Venedik ve Cenevizlere Osmanlı limanlarında ticaret yapma izninin verilmesi

durumlarından hangilerinin Millet Sistemi'yle ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) Yalnız III D) I ve III

12. Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki bölgelerden hangisini İpek ve Baharat Yolları üzerinde egemenlik kurmak için fethettiği ileri sürülemez?

- A) Kırım B) Edirne
- C) Mısır D) Trabzon

13. Fatih Sultan Mehmet'in, 1481'de vefat etmesi üzerine II. Bayezid tahta çıkmış, fakat kardeşi Cem Sultan ona karşı taht mücadelesine girişmiştir. Anadolu'nun kendisine bırakılmasını isteyen Cem Sultan, ağabeyi ile girdiği taht mücadelesini kaybederek Memlûklulara sığınmıştır.

Cem Sultan'ın bu tutumunun;

- I. iç sorunların dış soruna dönüşmesi,
- II. fetih hareketlerinin duraksaması,
- III. Avrupalı devletlere ilk kapitülasyonların verilmesi

durumlarından hangileri üzerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) I ve II D) II ve III

14. Osmanlı Devleti'nde bir padişah tahta çıktığında beylerbeyleri, sancakbeyleri ve kadılara genellikle aşağıdaki ifadeleri içeren bir ferman gönderilirdi: "Allah'ın yardımıyla saltanat benim oldu. Bugün vezirler, ulema ve bütün makam sahiplerinin ittifakıyla bana atalarımın kalan sultanlık tahtına oturdum. Adıma hutbe okunmuş ve sikke kesilmiştir. Bu fermanı alır almaz bütün kent ve kasabalarda halka cülusum bildirilsin..."

Bu femandaki ifadelere göre Osmanlı Devlet yönetimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Aristokratik bir yönetim biçimi söz konusudur.
- B) Egemenlikle ilgili birtakım semboller bulunmaktadır.
- C) Meşruiyet açısından ulemanın görüşüne dikkat edilmektedir.
- D) İlahi kaynaklı bir egemenlik anlayışı vardır.

15. Sosyal Bilgiler Öğretmeni, Defne'ye "Osmanlı Askerî Teşkilatında Kapıkulları ve Özellikleri" konulu bir ödev vermiştir. Defne ödevini sunarken bu askerî birime dair beş tane özellik sıralamıştır. Ancak öğretmeni bu özelliklerden bir tanesinin başka bir askerî birime ait olduğunu ifade ederek düzeltme yapmıştır.

Buna göre tarih öğretmeni, Defne'nin saydığı aşağıdaki özelliklerden hangisini yanlış bularak düzeltme gereği duymuştur?

- A) Devşirme adı verilen sistemle oluşturulmuşlardır.
- B) Hazineden aldıkları ulufe ile geçim sağlamışlardır.
- C) I. Murad Dönemi'nde oluşturulmaya başlanmıştır.
- D) Kendilerine verilen dirlikleri tasarruf etmişlerdir.

16. Aşıkpaşazade, Karacahisar kentine bir kadı atanması üstüne çıkan tartışmada, Osman Bey'in ağzından çıkan şu sözleri aktarmıştır: "Ben, kılıcımın ucuyla fethettim bu kenti. Buraya kavuşmaya Selçuklu sultanından ne diye izin isteyecektim? Ona, sultan olma onurunu veren Tanrı, bana da cihat yoluyla han olma onurunu verdi."

Buna göre Osman Bey'in Osmanlı Devleti'nin temelini aşağıdakilerden hangisine dayandırdığı söylenebilir?

- A) Fetih politikasına
- B) Türkleri üstün görme anlayışına
- C) Laik yönetim anlayışına
- D) Hanedanı yönetime ortak etme anlayışına

17. Osmanlı Devleti'nde kanunların yazılı hâle getirilmesi Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde gerçekleşmiştir.

Bu uygulama ile;

- I. Kanunları uygulayanlara kaynak oluşturmak,
 - II. Divân-ı Hümâyunu bir karar organına dönüştürmek,
 - III. Kanunların keyfi uygulamasının önüne geçmek
- amaçlarından hangilerinin gerçekleştirilmek istendiği söylenebilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III

18. Kuruluş Dönemi'nde Balıkesir-Çanakkale dolaylarına egemen olan Karesi Beyliği'nin alınması, Osmanlıların Rumeli'ye geçişini kolaylaştırmıştır.

Bu durum Karesi Beyliği'nin aşağıda verilen hangi özelliği ile açıklanabilir?

- A) Donanma gücüne sahip olmaları
- B) Deniz ticaretinde ilerlemeleri
- C) Bizans ile zaman zaman olumlu ilişkiler geliştirmeleri
- D) Bölgeyi bilen iyi komutanlar yetiştirmeleri

19. Osmanlı Devleti daha önce kurulmuş olan Türk devletlerinden farklı olarak I. Murad Dönemi'nde "Ülke hanedanın ortak malıdır." anlayışını terk ederek "Ülke padişah ve oğullarınıdır." anlayışını getirmiştir.

Bu uygulama ile;

- I. taht kavgalarının önlenmesi,
- II. merkezî otoritenin kuvvetlendirilmesi,
- III. kurultayın öneminin artırılması

durumlarından hangileri amaçlanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I, II ve III

20. Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'u fethettikten sonra Bizans hanedan üyelerinin yönettikleri Mora'yı ve Trabzon Rum Devleti topraklarını da fethetmiştir.

Fatih Sultan Mehmet'in bu politikasının siyasi gerekçesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İpek Ticaret Yolu'nun güvenliğini sağlamak
- B) Bizans'ın yeniden canlandırılması umutlarına son vermek
- C) Anadolu siyasi birliğini sağlamak
- D) Balkanların güvenliğini sağlamak

NOT:

Her soru 5 puandır. Süre 40 dakikadır.

Başarılar...

Zeki DOĞAN – www.sosyalciniz.net